

Felelős szerkesztő
Gross Simon

Szerkesztő
Kozma Béla

Szerkesztőség
és kiadóhivatal
Vörösmarty-utca 8.
I. emelet,

A MOZI

Előfizetési árak:

Egész évre ... 50 K
Fél évre ... 25 K
Egyes szám ára 1 K

Kapható a mozikban
a jegyszedőknél.

Megjelenik minden
szombaton.

FILMMŰVÉSZETI HETILAP.

Az első magyar mozi.

A keskeny, szűkreszabott, fekete padosorokkal teli nézőtér se-lyemernyős villanykörtéi kialudtak. A párás levegőben tarkálló tömeg felett ül a zsbongás. Fenn a magasban, a kis gépkamrában, a vakító fényben uszó rejtélyes helyiségben két szénrudacska tüzet fogott s a titokzatos gép berregni kezd. Pereg a film... s a végnélküli celluloidszallag mesélni kezd. Mesél sokat, szép, megható jelenetek, csodás csodálnivalók vonulnak el a néző szeme előtt, tele művészettel és technikával.

És az, ami ellen gáncsol vetett a múlt évtized minden beszélő művésze, az ami ellen kikelt a konzervatív államvezetőség, most meghódította magának az intelligenciát. Az egykor gyermekeknek szánt játék ma százazrek kiltartója, mindennapi kenyere s milliónyi népnek öröme, vigasza, oktató mestere. Kulturállamok fokmérője, művészet — művészte.

Huszonöt évvel ezelőtt egy budapesti hirdetővállalat a Váci-utca egyik bérházából a szomszédos palota ablakára szegezett vászonlepedőre reklámképeket vetített. Tizenöt ilyen képet egy „mozgóképek” követ az utca közönség legnagyobb ámulatára. A mozgóképek amerikai és francia gyártmányok, egy-egy mulattató, groteszk jelenetet ábrázolnak. Kezdetleges szürke képek ezek, de hírük akkora közönséget vonz, hogy a kocsiforgalom néha órák-hosszat is szünetel. Egész Buda-

pestet lázba hozta a reklámiroda új szenzációja.

A mozgócsodát *Jókai Mór* is észreveszi és az ő iniciatívájára írja meg a Pesti Hírlap 26 évvel ezelőtt a moziról szóló első cikkét. Azután megindul a magyar mozi karrierje. A *Somossy* orfeumban mutatnak be először mozgófényképeket, de műsor hiányában eltűnnek rövid időre a Váci-utcából és a *Somossy* orfeumból, hogy az 1896-iki millénáris kiállításán lássuk újra viszont. Aztán teljesen eltűnik az ellene folytatott nagy harc közepette.

A lethargiából a londoni, párisi, berlini és wieni »Uránia« ébreszti fel a mozgóképeket. A londoni Uránia bemutatja *Nansen* Fritjof északisarki utját a »Fram« hajón. E kép aztán elkerül a nálunk megalkult »Uránia« lepedőjére is.

Az első állandó mozgóképszínház Richmondban (Virginiában) építik. 1900 ban már oly tökéletes a filmipar, hogy *Camille Flammarion*, a híres francia író hosszasan foglalkozik a mozival. *Verne* Gyula pedig a „Kárpáti várkastély” című művében már össze is köti a mozit a fonográfal, ami azt eredményezi, hogy praktike is foglalkoznak ezzel.

1898 ban alakul meg Budapesten az Uránia, a Kerepesi-uton levő Orczy-mulató helyiségében, majd a Kigyó és Gizella-téren szintén megnyílik az első belépődíjmentes mozgó, melyet azonban *Rudnay* Béla akkori rendőrfőkapitány betilt az előtte való csoportosulásra hivatkozva, de engedélyt ad *Lövinger* Béla ügynöknek és *Frisch* városligeti mutat-

ványosnak, hogy »mozgófényképszínház« nyissanak.

Ugyanakkor jelenik meg a vidéken is az első mozi. Óriási sátrával, saját villanyfejlesztő gépeivel, hatalmas berendezésével látványosság számba megy „*Lifka*” vándor mozgószínháza. Ahol megjelenik, ott színház, cirkusz becsukhatja kapuit.

Az első magyar film *Pekár* Gyula »Spanyolország«-ja az Urániában 150 előadást ért el. Innen fejlődik a hatalmas, művészi magyar mozi arra a színvonalra, ahol most áll: az elsők között Középeurópában.

A föld rabjai a címe annak a mesteri koncepcióju, drámai mélységekben bővelkedő magyar filmnek, melyet Emőd Tamás és Békeffy László scenáriuma alapján a Pallas-filmgyár dolgozott fel. A magyar föld erejét ecseteli megrázó képekben. A szibériai fogságban sínylődő öreg magyar népfelkelő találkozik a leányával, aki vengerka lett... Ez az ütközőpontja a drámának, amely megnyugtató akkorddal végződik. A föld rabjai, akiket a világégés kizökkentett, ismét találkoznak az eke szarvánál és a megtaposott, sokat szenvedett emberek ajkáról ismét felhangzik a szántóvetők vidám dala. A filmet, melynek különös érdekessége, hogy László Juci, a Király-színház ünnepelt művésznője játssza a nő főszerepét, az Uránia vetíti vászonra e hó 29-én és 30-án, szerdán és csütörtökön.

Használt ridikuljét alakíttassa ujjá

Ádám Géza bördisműáru készítőnél Miskolcz, Széchenyi-u. 64. Pigny-udvar

Filmstár lesz Macából.

Írta: KOZMA BÉLA.

(2-ik folytatás.)

— Körülbelül.

— És te? ... Te is protekcióval? ...

Annie arca elborult.

— Nem egészen. Én más módon ...

Maca szeme fölragyogott.

— Tehát mégis van más mód?

— Van.

— Mi az? — sürgette a leány türelmetlenül.

— Ne kívánd tudni, Maca. Te úgy sem tennéd meg. Ismerlek.

— Mindent, Annie. Mindent kész vagyok feláldozni, hogy a vágyaim teljesüljenek.

— Elhamarkodtad a szót. Azt az áldozatot, amit én hoztam, te nem volnál képes ...

Megállt egy kissé, mintha habozott volna, hogy kimondja-e, ami a nyelvén van, majd csöndesen folytatta:

— Én *önmagam*át áldoztam föl. A becsületedet dobtam oda prédául.

Maca kerekre nyitott szemekkel nézett társnőjére.

— Te, Annie? Az lehetetlen ... Te tisztességtelen? Nem, te tréfálsz.

— Nem tréfálok Maca. Komoly dolog. Tudom, csodálkozol rajta és nem tételezted fel rólam.

— Soha, Annie. Hiszen úgy ismerlek, mint a legkorrektebb, legtisztességesebb nőt, akihez becsstelenségnek még az árnyéka sem fér.

— És mégis ... ez a valóság. Kivántad, megmondtam.

— De hát hogyan? Beszélj! Ugy-e, leittattak, elkábítottak ... erőszakkal? ...

— Annie lehajtott fővel, de szilárd hangon vallott:

— Nem ... Én *magam* mentem. *Önként* ...

— Nem értem ... Ez lehetetlen!

— Majd mindjárt meg fogod érteni. Figyelj.

... Négy év előtt még én is olyan szürke kis statisztalány voltam, mint most te. Az apám

elhalt, özvegy anyám varrással tartotta fenn a családot. Engem és négy testvéremet. Engem a vérem, az ambicióm a mozi felé vonzott. Űzött, hajtott a vágyam a vásznon vibráló képek művészetére felé. Jelentkeztem, felvettek. Idekerültem Neubabelsbergbe az egyik filmgyárba, telve ambícióval, lelkesedéssel a pályám iránt. Azt hittem, könnyen fog menni, egyszerűben feltűnök és karriert csinálók... Csalódtam. A rendező elpróbáltatott velem néhány jelenetet, azután besorozott a többiek közé: a statisztáriába. Tíz márkát kaptam egy napra, ha játszottam, de sokszor volt úgy, hogy hetekig nem volt felvétel. Minél jobban teltek a napok, annál messzebb láttam tűnni álmaimat. Láttam, mint tettek szert hírnévre olyanok, akiknél tehetőség dolgában messze fölöttük állónak éreztem magamat. Ők érvényesültek, mesés gázsit huztak, autón jártak, én nyomorogtam. Kutatni kezdtem az okokat, miért csak ők, mindig ők és én soha? Rájöttem ... Rajongásom lehűlt, reményeim elhamvadtak, álmaim szétfoslottak. A realizmus rút valósága elűzte az ideálmus illúzióit ... A csalódás fájdalmát fokozta egy újabb: az anyám meghalt ... Most már *kellett* a film, nem mint passzió, nem volt többé tulfütött ambíció kielégülése, hanem *kenyér*. Rosszul fizetett, keserű kenyér ... Egy nap a rendező szereplőt keresett egy új darabhoz. Megakadt a szeme rajtam: „Magának nagyon jó szenvedő arca van!” mondta. Ezt nem volt nehéz észrevenni, mert a sok szenvedés, a csalódások, nélkülözések, a nyomor és minden velejárósága rásütöttek arcomra a bélyegét ... Délutánra voltunk berendelve az irodába, szereposztásra. Az előszobában vártunk és egyenként szólított. Engem szándékosan utóljára hagyott. Mikor már mindenki elment, behívott és átadta a szerepet. Megköszöntem és távozni akartam, de visszatartott. Leültetett a szelontra, likórral kínált meg, majd beszélni kezdett.

Tarka színekben élém festette a jövőt, amelyről én álmodoztam, a dicsőséget, gazdagságot, a ragyogást, a pompát, ünneplést, amely most egy csapásra valóra vált. *Ekkor, egy pillanatra boldog voltam.* Elábrándoztam és nem is vettem észre, mikor karja a derekam köré fonódott. Csak arra riadtam fel, hogy egy mohó, nőéhes száj tapad az enyémmre és egy csók perzseli az ajkam ...

Felugrottam, eltaszítottam magamtól és menekültem kifelé. Az ajtónál utólért és vad brutalitással támadott rám. Én rugtam, haraptam és csikartam, de ő erősebb volt és én tehetetlenül vergődtem a karjai között. Védekeztem, ahogy csak tudtam és amikor látta, hogy nem boldogul, felhagyott az ostrommal.

Dühösen kijelentette, hogy el vagyok bocsátva. Leértem az utcára, nevető arcu, vidám emberek nyüzsgő áradatába. Még fülembe csengett rikácsoló hangja: „Vegye tudomásul, el van bocsátva. Majd megmutatom én ...” A mellem zihált az izgalomtól, agyam kalapált ... Mit tegyek? Végig gondoltam mindent. A cél, melyért küzdöttem, messzebb van, mint valaha. Most hogy elértem, örökre eltűnt előlem. A kenyéremet is elvesztettem: állás nélkül maradtam. Máshova nem mehetek, mert elcsaptak. Hiába mondom majd az okát, ki fogja nékem elhinni? Kacagni fognak. Mind egy — gondoltam —, de a becsületedem megmaradt. Szomorúan, de mégis nyugodtan indultam hazafelé. Az egyik utcake-reszteszénél heves autótülkölés riasztott fel. Kicsi hujja, hogy a kerekai alá nem kerültem. Főlnéztem, Hanny ült benne, az ünnepelet moziprimadonná. Láttam az arcán a jólét és megelégedettség boldog mosolyát és felébredt bennem az irigység. Eszembe jutott az otthonom: a pincelakás, a négy testvérem, a nyomor, a közelgő tél ... Ki fog kenyeret adni a szájukba, hogy éhen ne haljanak. Ki fog tüzelőről gondoskodni, hogy meg ne fagyjanak? Ki fogja őket iskoláztatni?

Dévényi Testvérek cégnél Miskolczon

Varrógépek, kerékpárok, géprészek a legújabbakban árakban

Villamossági cikkek, gramofonok, hangszerek, kották

Mindennemű mechanikai javítások a legponosabbakban árakban

A legnagyobb öcsém akkor érettségizett: orvosnak készült. Neki is pénz kellene, hogy beiralkozhasson az egyetemre, meg drága könyveket is kell vennie. Honnan vesszük mindezeket, ha én nem keresek? Én vagyok a családfenntartó... Láttam magam alatt a mélységet, melybe a családot döntöm és láttam mást is: az autót, elegáns és boldog utasával... Éreztem, isteni lehetőségek nyílnak meg, szédítő perspektívák tárulnak fel előttem, ha... Igen: ha!... Kereshetek pénzt, sok pénzt, abból futja majd élelemre, tüzelőre, Ferinek könyvekre. Talán még egy téli kabátra is telik belőle szegénynek... Azután ruha kell nekem is. Elegánsan járhatok majd, selyemben... Gondolataim elkalandoztak a jövő kanyargós útjain. Már nem az ambícióm sarkalt, nem a dicsvágyás, hanem a megélhetés!... Visszafordultam és becsöngtettem a rendező lakásán. Mosolygó arccal fogadott, istennőjének nevezett és... és én másnap már megkezdtem játszani a nagy szerepet. Felütem, sikerem volt, karriért csináltam: *filmstár lett belőlem...*

(Folytatjuk.)

MOZI—MOZAIK

A londoni Empire-színházról mozi lesz. Angol lapok jelentése szerint a londoni Empire-t egy kanadai részvénytársaság megvette félmillió fontsterlingért, hogy belőle mozi csináljon. Az Empire Theatre Európa legnagyobb és legelőkelőbb varietészínháza, amely különösen nagy balletjéről volt híres. A közönség oda csak frakkban, vagy estélyi öltözékben járt és az Empire volt az egyetlen londoni orfeum, amelyet az angol király is megszokott látogatni. A háború előtt Fedák Sári is ott vendégszerepelt. Ime, ismét egy fényes bizonyítéka annak, hogy a mozi a színházzal vívott harcában kezd felülkerekedni és a néma művészet háttérbe szorítja

az élő színpadot. Ma már nem vásári produkciók mutatványos sátra a mozi, hanem egy komoly művészet hajléka. Sajnos, hogy még mindig vannak, akik ezt kétségbe merik vonni!

Ibsen unokája filmszínész. Lillebil Christensen, norvég tán cosnő, aki nem kisebb embereket vallhat nagyapjával, mint Ibsent és Björnstjerne Björnson, felcsapott moziszínésznek. Urban Gad »Christian Wahuschaffe« című új filmdarabjának játssza a főszerepét. Asta Nielsen és Mária Widal után Christensen kisasszony a harmadik, akit Urban Gad fedezett fel a film számára.

Susanne Grandais sulyos bal-esete. Susanne Grandais, a Pathé-filmek révén világszerte népszerűvé lett filmszínésző egy autóbaleset alkalmával sulyozan megsebesült. Felépülésében az orvosok nem biznak.

La gamine de Paris címen most készült el a párisi Gaumont-gyárnál egy hatalmas filmkolozszus, amelyet a jeles Louis Feuillade írt és rendezett filmre. A nagysikerűnek ígérkező mozgófényképben a Judex híres gyermekszereplője és egy tíz éves orosz kislány játssza a főszerepet.

Herczeg film Svédországban. Herczeg Ferenc kitűnő regényét, a »Gyurkovics-lányok«-at John Brunins svéd író filmre dolgozta fel és az egyik filmgyár el is készítette.

Nagy Katalin élete filmen. A híres cárnő, II. Katalin életét filmre viszi a berlini Cserépy-filmgyár.

Salome-film. Salome történetét, amelyet Wilde és Flaubert is megírtak, Róbert Heimann filmre dolgozta fel, melynek főszereplője Wanda Treumann. A film sikerrel kerül színre a berlini mozikban.

D'Arrigó Kornél, a kiváló és sokoldalú színművészt, aki hosszú évekig volt a miskolci színház közkedveltségének örvendő tagja, — mint fővárosi tudósítónk jelenti, — rövidesen viszontláthatjuk — a mozilepedőn. A néhány

hét előtt alakult Turul Film Company leszerződött és legelső filmjének, »A nap lelke« című drámának egyik vezetőszerepét játszotta el.

DOBOS

villamos vállalata

Széchenyi-utca 9.

Telefon 379.

Szerelési anyagok, izzólámpák, elemek.

Séta a fővárosi mozik körül.

A Cinabar diadalutja. Cinabar!.. Ezt a szót visszhangozza egész Budapest. Cinabar ma már fogalomná lett, fokmérője a kinematografikus kultúra hihetetlen föllendülésének. A főváros valóságos Cinabar-lázban ég. A négy részből álló grandiózus amerikai film diadalának színhelyét áttette a Royal Apollóból az Omniába. Az Omnia első Cinabar előadása kifejezője volt a közönség egyre növekvő érdeklődésének, amelyre ez iránt a hatalmas cowboy-film iránt viseltetik. Állandóan zsufolt ház honorálja elismerésével Carola Holloway és William Duncan bravuros játékát és ügyességét. A Cinabar rövidesen nálunk is bemutatásra kerül.

Morel és Ópium, ez a két sláger dominálja az Erzsébet-körúti Royal nagymozgó e heti műsorát. Az Ópium című hat felvonásos filmjátékot a Homonculus filmek révén népszerűvé lett Róbert Reinert írta és rendezte és főszerepeit nem kisebb művészek játszóák, mint Werner Krausz, Eduard v. Winterstein, Hanna Ralph és Friedrich Kühne. Ugy az érdekesítő és sok helyütt megrázó téma, mint a feldolgozás nagyszerűsége, a kiállítás pazar volta, a rendezés ideális tökéletessége s a szereplők kiváló játéka tökéletes filmmé avatják az Ópiumot, mely szeptember 25-től 30-ig szerepel a Royal műsorán. A hét többi napjain, azaz szeptember

Az **ABBAZIA-kávéház**

most folyó átalakítása után Felső-magyarország legszebb kávéháza lesz.

Miskolcz város
legrégibb s
legjobb fel-
szerelt üzlete

Svájczi kávézó és tejivó

3
a Weidlich-ud-
varban.
Telefon 5—28.
szám.

31-től október 4 ig **irodalmi** filmet mutat be a Royal-nagymozgó. Honoré de Balzac »*Glaur und Elend der Courtizanen*« című világhírű regényét, amely a kurtizánok fényét és nyomorát festi rikító színekben, *Morel* cimen filmre vitték. Tudva azt, hogy a film az ő határtalan lehetőségeinél fogva milyen élénken tud minden leírást visszaadni, képzelhetjük a Balzac-regény hatását a mozivásznon. Az irodalmi becsű film főszerepeit Louis Ralph, Mariette Palto és Karl Götz játsszák. A Royal-nagymozgó magas nivóju műsora igazolja azt a népszerűséget, melyeknek ez az előkelő köruti mozi méltán örvend. G. S.

A berregő gép.

*Olyan vagy: berregő gép,
mint egykoron a dajkám:
mesés vizekre rántod
imbolygó, árva sajkám.*

*Hol elvarázsolt várban
él a kis grófkisasszony,
odavezetsz, hogy arca
bennem derűt fakasszon.*

*És oda, hol a könnyű
köd ül a kék hegyekre;
égő pipacsvilágba,
csillámló tengerekre.*

*S gyémántos özvegyasszony
felé viszel a szélben:
egy régire hasonlít,
akivel rég beszéltem...*

*Reményem s békülésem
vagy, titokzatos vászon,
A szárnyaidal szállok
s játékaiddal játszom.*

Somlyó Zoltán.

A burlingtoni jaguár, a szezon legszenzációsabb kalandfilmjét a miskolczi Apolló megszerezte előadásra és a jövő héten 5-én, 6-án és 7-én mutatja be.

A hontalan.

Dráma 4 felvonásban. Irta és rendezte: Franz Hofer. A főszerepben: Werner Krauss.

Bemutatja az Apolló szeptember 29-én és 30-án, szerdán és csütörtökön.

Heinroth molnárnak, a schwarzdorfi szélmalom dúsgazdag tulajdonosának egyetlen fiát, Waltert valami ismeretlen vágy üzi, hajtja ki a nagyvilágba. Christel, a falucska legszebb lánya szerelmes Walterbe, de a fiatalember kitart menyasszonya, Clara mellett, aki szívében mélységes fájdalommal vesz bucsut vőlegényétől... És Walter elhagyja a szülői házat. A délamerikai aranymezőkön régi barátjának, Fred Wilmsennek farmján kezd új életet. Fred menyasszonya egy éjjel el akarja rabolni Waltertől az első aranyat, melyet talált. Dulakodás támad köztük, melynek zajára Fred is elősiet és revolvert szegez barátjára, mert azt hiszi, hogy Walter a menyasszonyát akarta elcsábítani, de a golyó egy ártatlan öreg embert sebzett halálra. Fred és Ethel megszöknek a tragédia színelyérről és a rendőrség emberei hajnalban Waltert tartóztatják le gyilkosság gyanuja miatt. Hontalan hangoztatja ártatlanságát Walter, a törvény husz évi börtönre ítéli őt...

Telnek az évek és Walter a fegyház falai között testben-lélekben megtörve várja a szabaddulás óráját. Közben szülei, akiket a szegyenletes hír mély bánattal tölt el, elköltöznek a faluból. Házukat, malmukat eladják Christelnek, aki még mindig szereti Waltert s türelmesen várja ideálja visszatérését. Letelik a husz esztendő. Walter elhagyja a börtönt és hazaérve, csak Christelt találja egykori otthonában. Amikor meghallja, hogy szülei a szegyen elől menekül-

tek innen, mély megbánást érez és kezébe véve a vándorbotot, megindul idegen tájak felé, a hontalanok útján...

**Ötven
koronáért készít a
„FOTO”
műterem Buzatér
hat darab
művészi képet.**

26

A fekete zsoké.

Bűnügyi történet 5 részben.
Főszereplő: Harry Peel.

Harry Peel, a zseniális kalandor, nyugodt biztonságban tölti napjait öreg szolgája társaságában. Egy csendes őszi estén üvegcsörömpölés zaja zavarja meg a csendet. Harry Peel a hang irányába figyel és a szemközti ház egyik ablakának függönyén két dulakodó nő árnyékát látja. Segítségükre rohan, amikor az ablakból egy retikül esik lábai elé és egy rendőrrel nyit a dulakodók szobájába, ahol a földön egy nő holttestét látja maga előtt. Hudder detektív, Peel legdühösebb ellensége is a gyilkosság színelyére érkezik, ahol Peel jelenléte nyomban felébreszti gyanuját. Miután Peel igazolni magát nem tudja, egy titkos reudőrrel küldi Peel szállóbeli lakására, ahol annak igazoló írásai vannak. Peelinek azonban sikerül megmenekülni oly módon, hogy Hudder időközben ellopott írásaival igazolva magát, az őt kísérő titkos rendőrt, mint Harry Peelt, elfogatja. Azután egy szomszédos lakásba menekül, ahol menedéket talál Adda von Cleff hálószobájában. Peel tapintatos viselkedése megnyugtatja és megtudja, hogy csak üldözője elől menekül hozzá. Peel-

CIPŐK

legjobb és legolcsóbban beszerezhetők KLEIN SÁNDOR áruházában Miskolcz, Városháztér 15-ik szám alatt.

Divatárunk ★ rövidárunk ★ szabókellékek

MÉTH JENŐ-nél Széchenyi-utca 70.

5

nek hamar nyílik alkalma Adda szivességét viszonzni, amennyiben kimentí őt két játékbárlangtulajdons karmaiból, kik a szép asszonyt megakarták zsarolni. Peel ugyanakkor megismerkedik egy éjjeli lebuiban alkalmazott zongoramesternővel, Ly-vel, aki vel Amsterdamba utazik. Utközben Peel elmeséli élettörténetét. Fiatal korában mint artista a legnagyobb cirkuszok starja volt. Egy trapéz művész nő halálosan beleszeretett. De egy clown volt a vetélytársa, aki féltékenységből a nőt meggyilkolta. A gyilkossággal Peelt vádolták.

Amsterdamban Peel véletlenségből találkozik Addával. Ennek a találkozásnak tanuja volt azonban Ly, akiben felébredt a féltékenység. Ugyanakkor az ottani cirkuszban egy szenzációs attrakciót hirdettek, egy artistának felszállásáig élő lóval a léghajóhoz kötözve. Azonban az artista halálfelelemtől aggasztva, lemond a produkcióról és Peel vállalkozik a veszélyes utra. Hudder detektív, akinek a feltékeny Ly elárulja Peelt. Harry Peel szerencsésen leereszkedik ernyőjével, de egy új ország felé vágat lován, ahol új élet, új kalandok és veszedelmek várnak reá.

A titokzatos autó.

Detektívtörténet 4 felyonásban. Írta: Paul Rosenheim. Főszereplők: Erich Kaiser Titz és Rolf Loer.

Bemutatja az Uránia szeptember 27. és 28-án, hétfőn és kedden.

„Mentse meg Lofthus bankárt, mert egy negyedóra múlva megölik.“ Rejtélyes kiáltás volt ez, amelyet Phantomashoz, a híres detektívhez intézett egy női hang. A felhívás egy értelmetlen szónál megszakadt s a telefonos kisasszony a mester kérdésére nem tudott felvilágosítást adni a fel-

hívó felől. Phantomast valami bizonytalan hajszoita, hogy új kalandokba bocsátkozzék. Phantomas néhány pernyi habozás után autójához sietett, hogy a bankár villájához hajtasson, de legnagyobb csodálkozására a gépkocsi nyom nélkül eltűnt. Nem tévovázott soká, hisz emberélet forgott kockán s sietve neki vágott az utnak s ekkor nem messze házától egy idegen autóra esett pillantása, amelybe éppen egy fiatal hölgy akart beszállani. Phantomas néhány rövid szóval felvilágosította a hölgyet s arra kérte, hogy bocsássa egy kis időre rendelkezésére a kocsit. Mindketten helyet foglaltak tehát s a gép megindult a legelőkelőbb villanegyed felé. Mikor aztán elhagyták a várost s a kocsi a nyílt uton robogott tova, hirtelen őriletes iramban egy másik autó jött mögöttük s mielőtt a mesterdetektív megátolhatta volna, szép társnője a gyors menettől mitsem zavartatva, az egyik kocsiról a másikra ugrott. Talán mindenre számított Phantomas, csak éppen erre nem. De a legnagyobb volt a meglepetése, mikor a tovaszánguló autóban a saját autójára ismert. A soffőr nem tudott neki felvilágosítást adni. A detektív följegyezte az autózámot és aztán tovább hajtattott. Mikor végre Lofthusékhoz érkezett, a szerencsétlenség mármegtörtént. Ajultan hurcolták el a szerető férj holttestétől a fiatal hitvest. Phantomas megtudta a szolgától, hogy az est folyamán egy idegen többször kért bebocsátást a bankárhoz, akivel mindenáron értekezni akart. A házigazda azonban csak többszöri unszolás után teljesítette a betolakodó kérelmét. — Tompa lövés hangzott: a tettes — nyilván az idegen — hirtelen eltűnt. A mester ezen az estén nem ért el nagy eredményt, magához vette a meggyilkolt csekk-

könyvét, egy képet s egy levelet, szóval mindazt, amit a zsebében talált. Másnap azonban már fontosabb támpontokat nyújtottak a reggeli lapok, ezekben ugyanis említés volt téve egy nagy pör-ről, melyben a főterhelő tanu a meggyilkolt lett volna, a vádlott pedig valami Torleif Hansen nevű ember, akit aztán bizonyítékok hiányában felmentettek. — Phantomas azonban, aki ott rejtőzködött a főtárgyaláson a hallgatóság között, az ítélet kihirdetése után letartóztatja Hansent. A bankár szolgálja felismeri benne a késői látogatót. A későbbi vizsgálat folyamán rájönnek arra, hogy az egész vád alaptalan. Bebizonyosodott, hogy a lövés kívülről jött. Így a kutatás eddigi eredményei halomra dültek. Az erős akaratu Phantomas ujult erővel lát neki a vizsgálódáshoz s amikor a meggyilkolt dolgozószobájának ablaka alatt üres patrónhüvelyt talál, szabadon bocsátja az ártatlan Hansent. Ettől kezdve villámgyorsan peregnék le az események a szemlélő előtt. Phantomas a bátor ugrónőben artistanőt sejt, ezért egy cirkuszigazgatóhoz fordul segítségért. Hosszu utánjárás s kutatás eredményeképp megtudja, hogy szép társnője, akinek egy gróffal van viszonya, ki őt feleségül akarja venni. Az annak idején feljegyzett autózám segítségével a gyilkos nyomára bukkan.

Rátkai Sándor, a miskolci Nemzeti Színház kitűnő művésze játssza az egyik főszerepét annak a pazar kiállítású, grandiózus filmnek, melyet „*Dráma Jeruzsálemben*“ címmel mutat be szept. 27-én és 28-án, hétfőn és kedden a miskolci Apolló. Rátkai partnerei Regős Mária, Petheő Attila, és Ujj Kálmán, a magyar filmek ünnepelt művészei.

Mozi után

gyerünk a „PANNONIA“-kávéházba!
Elsőrendű hideg vacsorák. Hegyaljai borok.
Esténkint Palócz Kálmán muzsikál.

Igazi dáma **Zozó** szépitőszereket használ

11

Kapható mindenütt. ♦♦♦ Főlerakat BARUCH GYULA gyógytárában.

Yvette, az éj királynője

Dráma 6 felvonásban. — Főszereplők: Brunó Decarli és Käthe Haack.

Bemutatja az Uránia október 1-én, 2-án és 3-án, pénteken, szombaton és vasárnap.

Cobus, a Grundmann-gyár cégvezetője, fékezhetetlenül lobogó szenvedéllyel szereti Yvettet, a könnyüvérvű félvilági nőt, aki a férfiben csak arra való eszközt lát, hogy pompázó életét, gondtalanságát pénzzel győzze. Az előkelő állásu fiatalember iránt sem érez semmi komolyabb érzelmet, csak az anyagi érdek fűzi hozzá.

Egy napon azonban a könnyelmű Yvette szívét is elkapja a komoly, nagy, igazi szerelem. A Casino Cristal egy éjjeli mulatságán megismerkedik a fiatal Erich Grundmannal, a gyáros fiával, akit csakhamar mélységes rajongással megszeret.

Cobus csakhamar észreveszi, hogy Yvette más iránt érdeklődik, megsalja őt. A szenvedély annyira elvakítja, hogy már nem ura a tetteinek. Felakarja venni a küzdelmet Yvette szerelme ellen és vakságában azt hiszi, hogy pénzzel majd vissza tudja még nyerni a forrón vágyott és szeretett asszonyt. Mikor látja, hogy már ez sem használ, a leggonoszabbra szánja el magát. Elakarja láb alól tenni vetélytársát, a főnőkének fiát. Midőn Erich egy este a vízi kerék javításával foglalkozik a gyárban, Cobus titokban megindítja a gépet, úgy hogy vetélytársa a szeme előtt merül el a folyó habjaiban. Az őrzőngő szerelmes diadalmaskodott! A vetélytárs eltűnt, most már nincs utjában senki és semmi, hozzá tud férni ismét az imádott nő szívéhez.

Azonban a lejtőn nincs megállás és hogy Yvette ne forduljon el tőle, Cobus sikkasztásra vete-

medik. Erich azonban nem pusztult el a folyó hullámaiban. Megmenekült és Yvettehez sietett, hogy vele néhány boldog órát töltsön el. Mikor Yvette Erichől megtudja, hogy mi történt vele, azonnal tisztában van, hogy ezt csak Cobus követhette el, hogy megszabaduljon vetélytársától. Elhatározza tehát a fiuval együtt, hogy Cobust a legnagyobb veszedelmekbe kergetik bele csak azért, hogy a végén leleplezhessék őt. Yvette most már szinte zsarolni kezdi az elvakult férfit. Először egy ezrosár karjaiba kergeti, azután egy apacstanyára csábítja és rábírtja arra, hogy a cég pénzével spekulációkba bocsátkozzék és úgy intézi az ügyeket, hogy Cobus az egész pénzt elveszítse.

A férfi számára most már csak egyetlen menekvés marad hátra. Grundmann, a gyáros még mindig mindenkinél jobban bizik Cobusban, sőt felajánlja neki azt is, hogy vegye feleségül a leányát, Évát. Cobus látja, hogy ez a menekülés és megkéri Éva kezét, mert e révén társa lehet Grundmannnak, a hatalmas gyárvállalatban. Éva azonban közben találkozik fivérével, aki elmondja, hogy Cobus tulajdonképpen milyen ember és a leány az eljegyzés előtt megszökök a szülői háztól.

Yvette most már döntő csapásra készül. Rábírtja csábító ígéretekkel Cobust arra, hogy rabolja ki a gyár pénztárát. Cobus vállalkozik erre a gazfetre is, sőt vállalkozásáról írásban értesíti Yvettet. A nő e levéllel természetesen a gyároshoz siet, aki előtt most leleplezi Cobust. A férfi fölött összeomlik minden és kétségbeesésében a vizikerék között keresi halálát, ott, ahol vetélytársát akarta elpusztítani.

Az üvegház.

Filmregény. Irta: Edmund Ede.

Fordította: —or Osz—

Ujra ott ült a füstös kávéházban, ugyanannál az asztalnál, ahol hat évvel előbb bucsuzott el Tőle, amikor itthagya hazáját valami apróság miatt. Nem volt többé maradása Németországban és nem tudta volna senkisem rábírti, hogy mégegyszer fellépjen első sikereinek színpadán.

Élni vágyott, látni, tapasztalni. Buta kis história... És mégis milyen lehangoltan, milyen busan ült ott az eres márványasztal mellett, a zsibongó kávéházban, a sarokban. Fénytelen szemeivel némán bámult, elhaló lélegzettel, kalapácsoló szívvel az asztalra rajzolt karikatúrákra, amelyeket még mindig nem mosott le József — az öreg kiszolgáló pincér.

Ugyanannál az asztalnál. Múlt emlékei egyetlen relikviájánál.

Minden eszébe jutott. A régi emlékek lelki szemei elé varázsolták a fiataliságot, az ifjúságot.

Nyolc éve immár!..

A kávéház ajtajánál különös érzések marcangolták szívét. Olyanok, mint a bírái előtt álló bűnösök lelkét. Mintha csak tegnap lett volna itt utóljára... Mintha csak rövid szabadságáról érkezett volna meg, végig ment a szépen sorjába elrendezett asztalok között és mintha tegnap üdvözölte volna utóljára az ismert arcokat. Az asztalok, a néma, hideg márványlapok köszöntötték... „Jó estét Büchner ur... Régen nem láttuk!..“

(Folytatjuk.)

Iffj. Adler József rövid- és divatáru üzlete
Miskolcz, Széchenyi-u. 20.

Fényesen átalakítva
ujjonnan megnyílt.
Kitűnő jó ételek.

VICTORIA BAR

Erzsébet-körut 6. szám. Meteor-szálló épület

Finom italok.
Miskolcziak kedves
szórakozóhelye.

12

„ROYAL” NAGY MOZGÓ

Erzsébet-körut és Dob-utca sarok.

E heti műsora: Szeptember 25—30-ig:

10

Ópium. Filmjáték 6 felvonásban.

Szeptember 30-tól október 4-ig:

Morel. 1. rész. Honoré Balzac regénye filmen.

Szerkesztői üzenetek.

E rovatban minden, a mozit illető kérdésre válaszolunk.

Első számunk technikai okok miatt nem adhatta mindazt, amit kedves közönségünknek nyújtani szerettünk volna. Kérjük olvasóinkat, hogy lapunkról ne az első szám után alkossanak maguknak véleményt, rajtuk kívül álló okok akadályozták kiterjedésük megvalósítását. A második számnál azonban igyekeztünk a mulasztásokat helyrehozni és programunkat, — amennyiben lehetséges, — valóra váltani.

— J. K. Üdvözlő sorait, melyeknek őszinteségéről megvagyunk győződve, köszönjük.

— V. D. 1. Lotte Neumann címe: Berlin, Friedrichstrasse 187—188. 2. Bojda Juci címe: Budapest, Korona-utca 4. sz. 3. Moziművészek életkoráról nem adunk felvilágosítást.

— R. Károly. 1. Filmszínész-iskola sok van Pesten. Mi ifj. Uher Ödönét ajánljuk esetleg Deésy Alfrédét. Címek: Deésy Alfréd moziiskolája Kossuth Lajos-utca 11—13., II. em. Rózsahegy Kálmán színiiskolája: Népszínház-utca 22. Uher Ödönt az Omega filmgyárnál találhatja. 2. Kísérleje meg. 3. Természetesen. 4. Külföldre inkább a tehetség képesít, mint az iskola.

Ilonka. Scenáriumával forduljon Damó Oszkárhoz, az Astra filmgyár főrendezője, Budapest, Aggteleki-u. 15., ő majd véleményét ad róla.

— A. Böske. 1. Garamszeghy Sándor címe: Szentkirályi-u. 86. sz. 2. Ne tegye magát nevetségessé.

— S. S. Rita Sachetto végleg visszavonult a filmjátszástól.

— Mädy. Olaf Fönns címe: Kopenhága, Carl Pleunsquei 5.

— H. I. Ha így van, keressen fel minket a szerkesztőségben, meglátjuk, mit tehetünk.

— G. O. Apró dolgokat kérünk. Az eddigieket hálással köszönjük.

— Dr. F. S. 1. A kérdezett könyv címe Vachel Lindsay: The art of the mowing picture. Newyork Macmillan, 1915. 2. A Mozi kiadóhivatala útján is megrendelheti. 3. Körmendy Ékes Lajos könyve, A mozi, 1915-ben jelent meg, de ma már nincs forgalomban. 4. Sajnos szerkesztőségünknek is csak egy példányban van meg.

A HÉT MŰSORA

APOLLÓ:

1920 szept. 27., 28-án, hétfőn és kedden

Dráma Jeruzsálemben.

Dráma 4 felvonásban. — Főszereplők: Regős Mária, Pethő Attila és Rátkai S.

1920 szeptember 29—30-án, szerdán és csütörtökön

A hontalan.

Dráma 4 felvonásban. — A főszerepben Werner Krauss.

1920 október 1., 2., 3-án, péntek, szombat és vasárnap

A fekete zokné.

Büntügyi történet 5 felvonásban. A főszereplő Harry Piel.

Az előadások kezdete az Apollóban és az Urániában: hétköznap délután 6 és 8 órakor, vasárnap és ünnepeken délutánfél 3, fél 5, fél 7 és fél 9 órakor. — Jegyek előre válthatók az Apolló pénztáránál hétköznap délelőtt 9—12-ig, vasár- és ünnepnap délelőtt 9—11-ig. — Ruhatar és büffé a közönség rendelkezésére áll. — A Mozi kapható Apollóban és az Urániában a jegyszédőknél. Ára 1 korona.

URÁNIA:

1920 szept. 27—28-án, hétfőn és kedden

A titokzatos autó.

Detektívtörténet 4 felvonásban. A főszerepben Erich Kaiser.

1920 szeptember 29—30-án, szerdán és csütörtökön

A föld rabjai.

Dráma 5 felvonásban. A főszerepben Lábass Juci, a Királyszínház művésznője.

1920 október 1., 2., 3-án, pénteken, szombaton és vasárnap

Ivette, az éj királynője.

Dráma 6 felvonásban. — Főszereplők: Bruno Decarli és Käthe Haack.

Saját készítésű cipők
raktára Széchenyi-
utca 70. sz.

STERN ZOLTÁN

Mérték utáni cipőket
pontosan, előnyös
árban készít.

Fábián

Széchenyi-utca 68. szám alatt. — Telefon 7—36.

Selymek, szövetek, mosóárak

Telefonszám
4-63.

URBANIK ANTAL

Telefonszám
4-63.

villamos szerelési vállalata Miskolcz, Széchenyi-utca 49. szám, Bloch-ház.

Harisnyákat

pamutokat és mindenféle rövid-
árut jól és olcsón beszerezhet

Goldmann Ignác

harisnya- és rövidáru-üzletében
Széchenyi-utca 82. szám.

10

Graffjódy István

Széchenyi-utca 9.
Telefonszám 501.

Bőrök, felsőrészek
és cipéskellékek.

21

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Imrei Mihály

rőfös- és divatáru-üzlete
Széchenyi-utca 18.
Sötétkapu mellett.

2

GÉZA-DROGÉRIA

Hauer Henrik szállító Miskolcz

szállítási
és beraktározási vállalata
Széchenyi-utca 143.

Ajánlja költözködésekre féregmentes
butorokcsijait.

27

Schwartz M. Miklós

vízvezeték- és csatornázás szerelő
Miskolcz, Széchenyi-utca 113.
(Bent az udvarban.)
Telefon 6-35.

Fürdő-, gázkályha, angol klozet, mosdó
stb. teljes felszerelések és javítások.
Évi jókarbantás és mindennemű e szak-
mába vágó munkákat elvállalok.

Cigarettafőzők!

csakis 80

LIVIA, ALTESSE,
MIRABEL,
ANTINIKOTIN

szivarkahüvelyeket használnak.

Egyedárusító: LIVIA, Széchenyi-u.

Őszi
ujdonságok
érkeztek

BARNA SÁNDOR

női divat- és vászonáruházába

Miskolcz
Széchenyi-u.
123. szám.

IRÓGÉPEK

varrógépek, kerékpárok,
gramofonok, fegyverek
javítási vállalata

SCHÄFFER MIKLÓS

műszerész, Széchenyi-utca 92.
Bent az udvarban.

Csák István

angol és francia
női divatterme
Kazinczy-u. 2. I. emelet.

Szabászati iskola.
Akadémiai szabász.

14

Alakíttassa át
nemesebb szőrméit

Lajos és Lukács

modern szűcsöknél

Legújabb párisi divallapunk
már megérkezett!

30

Vasuti menetjegyiroda a Miskolczi Népbanknál

Mindennemű vasuti jegy váltható már 48 órával az indulás előtt.
Hivatalos órák hétköznap 9-1-ig és 3-5-ig. Vasárnap 9-11-ig.

Széchenyi-utca
62. szám.

15

Blousok aljak, kosztümök, gyer-
mek- és női kabátok
olcsón beszerezhetők

Ifj. Klein József áruházában

Széchenyi-utca 76-ik szám. — A Royal-szálloda mellett.

16